

Posudok na habilitačnú prácu

Téma: **Zraniteľnosť spoločnosti a jej pripravenosť na krízové javy**

Autor habilitačnej práce: **Ing. Michal TITKO, PhD.**

Posudok vypracoval: **prof. Ing. Vojtech JURČÁK, CSc.**, Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika so sídlom v Liptovskom Mikuláši

Aktuálnosť zvolenej témy:

Problematiku zraniteľnosti spoločnosti považujem za vysoko aktuálnu. Jej aktuálnosť vyplýva z faktu, že krízové javy spôsobené prírodnými živlami sú stále častejšie a spôsobujú značné materiálne straty a aj ľudské obete. Predložená habilitačná práca to potvrdzuje a navrhuje možné riešenia tejto problematiky.

Splnenie stanoveného cieľa:

Cieľom habilitačnej práce je navrhnúť model posudzovania zraniteľnosti spoločnosti a hľadať možnosti jej znižovania so zameraním na zvyšovanie pripravenosti spoločnosti. Aj keď explicitne nie je splnenie cieľa práce autorom vyhodnotené, mám za to, že ciele habilitačnej práce boli splnené. Vytvorený model posudzovania zraniteľnosti spoločnosti, ako aj formulované odporúčania na zvyšovanie pripravenosti spoločnosti akceptujú súčasný trend a predstavujú riešenie uvedených problémov.

Zvolené metódy spracovania:

Hlavné metódy, ktoré autor použil pri riešení cieľa habilitačnej práce a úloh pre jeho naplnenie sú metódy analýzy a syntézy, matematického modelovania pre tvorbu modelu zraniteľnosti spoločnosti, dotazníkový prieskum a komparácie v rámci prístupov k posudzovaniu spoločenskej zraniteľnosti a pri riešení výziev v oblasti vzdelávania na úseku zraniteľnosti a pripravenosti spoločnosti na zvládanie krízových javov. Uvedené metódy považujem za vhodné a dostatočné pre riešenie predmetnej problematiky.

Výsledky habilitačnej práce s uvedením, aké nové poznatky prináša:

Výsledky habilitačnej práce smerujú k naplneniu jej cieľa a úloh uvedených v podkapitole 1.5. Výsledky považujem za logické, teoreticky zdôvodnené. Ich základom je komparatívna analýza prístupov k posudzovaniu spoločenskej zraniteľnosti.

Práca je metodicky vypracovaná veľmi dobre, jednotlivé kapitoly práce na seba logicky nadväzujú. Celkom má práca 130 strán a dve prílohy. Autor pri spracovaní habilitačnej práce využil 169 publikácií, z toho 6 vlastných, 5 zákonov. Publikácie sú v prevažnej miere zahraničné.

V 1. kapitole sa autor venuje problematike výskumu zraniteľnosti a pripravenosti spoločnosti na zvládanie krízových javov. Definuje v nej základné pojmy akými sú zraniteľnosť, expozícia, citlivosť, kapacity na zvládanie kríz a adaptívne kapacity a ich vzájomný vzťah. Vzťahy, ktoré sa aktivizujú medzi uvedenými faktormi predstavujú základ pre tvorbu modelu zraniteľnosti spoločnosti. Súčasťou tejto kapitoly je dotazníkový prieskum, ktorý dáva odpoveď na to, ako je obyvateľstvo pripravené na zvládanie krízových javov. Výsledky analýzy jednotlivých faktorov a dotazníkového prieskumu umožnili autorovi definovať cieľ jeho habilitačnej práce.

V 2. kapitole autor porovnáva prístupy k spoločenskej zraniteľnosti v zahraničí a v Slovenskej republike. V tejto kapitole dospel k záveru, že na území Slovenskej republiky je problematika riešená ojedinele, čo je dôvodom k využitiu zahraničných prístupov.

Za prínosnú považujem kapitolu 3, kde je vytvorený postup pre hierarchický model na posudzovanie spoločenskej zraniteľnosti. Kladom je overenie funkčnosti modelu pre posúdenie úrovne zraniteľnosti obyvateľov mesta Rajec pri povodni.

V 4. kapitole sa autor venuje problematike zníženia zraniteľnosti prostredníctvom zníženia miery expozície, citlivosti a posilnením budovania kapacitného zabezpečenia riešenia krízových javov a posilnenie pripravenosti. Autor tu skúma formy vzdelávania a zdroje informácií. Výsledky

jednoznačne potvrdzujú záver, že je potrebné skúmať záujmy o vzdelávanie a zdroje informácií obyvateľov a dôvody pre ochranu pred krízovými javmi. V tejto kapitole súhlasím so závermi autora, ktoré uvádza vo forme odporúčaní.

V 5. kapitole venuje autor pozornosť potrebe rozvoja vzdelávania a vedecko-výskumnej oblasti na úseku zraniteľnosti a pripravenosti spoločnosti, kde sa autor snaží rozvíjať vedomostnú základňu v danej problematike a aplikovať získané výsledky vedecko-výskumnej činnosti do vzdelávania. Prínosy habilitačnej práce v rovine teoretickej i praktickej sú jednoznačne zdokumentované výsledkami predchádzajúcich kapitol.

Formálne nedostatky habilitačnej práce:

v zozname skratiek chýbajú skratky UNDP, IPCC, UNISDR. Na str. 17 a 20 pojem charakterizácia odporúčam nahradiť pojmom charakteristika, čo vystihuje podstatné vlastnosti systémov. Vo vzťahu (3) a (4) sú zle vysvetlené indexy. Pri obrázkoch a tabuľkách je dovetok „Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov“. Vo vzťahoch (5, 6 a 7) odporúčam písať vzťahy vložením vzorcov. Praktický príklad úrovne zraniteľnosti (výpočet indexu zraniteľnosti) pre mesto Rajec bolo vhodné dať do príloh, s uvedením celého postupu jeho výpočtu (napr. kto bol vybraný ako expert pre určenie váh v modeli, čo z uvedeného výpočtu indexu vyplýva – aké opatrenia je potrebné z úrovne mesta vykonať pre zníženie zraniteľnosti obyvateľstva a pod.). Na str. 70 je uvedená tabuľka 40, predpokladám, že ide o tabuľku 7 (v práci je uvedených 35 tabuliek). V práci sa sporadicky vyskytujú preklepy, zlý slovosled, gramatické chyby.

Prínos pre ďalší rozvoj vedy a techniky:

Konštatujem, že jednotlivé kapitoly a podkapitoly habilitačnej práce na seba logicky nadväzujú a sledujú jej cieľ. Za prínosné pre ďalší rozvoj študijného odboru považujem predovšetkým jej 3. kapitolu, ktorá predstavuje praktický návrh hierarchického modelu pre posudzovanie úrovne zraniteľnosti spoločnosti a kapitolu 4, ktorá poskytuje odporúčania na zvyšovanie pripravenosti spoločnosti v reakcii na krízové javy a tým znižovanie zraniteľnosti spoločnosti.

Pri obhajobe žiadam, aby habilitant zodpovedal otázku:

Aké konkrétne opatrenia by ste navrhli pre zníženie indexu zraniteľnosti v meste Rajec?

Záver

Autor predloženou habilitačnou prácou preukázal, že je schopný problematiku odboru habilitačného konania ochrana osôb a majetku ďalej rozvíjať.

Na základe predloženej habilitačnej práce a po úspešnom habilitačnom konaní navrhujem Ing. Michalovi Titkovi, PhD. **u d e l i ť** vedecko-pedagogický titul „docent“, v skratke „doc.“ v odbore habilitačného konania ochrana osôb a majetku.

V Liptovskom Mikuláši 13. júla 2022

.....
podpis